तमङ्गकः The projecting roof of a house.

तमरम्, 1 Tin. -2 Lead.

तम्पा, तम्बा, तम्बिका A cow.

तय् 1 Ā. (तयते) 1 To go, move; अध्युवास रथं तेये पुरात् Bk. 14. 75; धरित्रीं मुसली तेये प्रहस्तश्चिखिदे न च 14. 108. -2 To guard, protect.

तयः 1 Protection. -2 A protector; Ki. 15. 20.

तर A Taddhita affix of the comparative degree, added to adjectives, nouns, and also to verbs and indeclinables in which latter case it is changed to तराम्. It is added, like तम, to pronouns in the sense of 'one of two' *e. g.* कतर, ततर, यतर &c.

तर, तरण, तरणि, तरण्ड, तरि-री, तरीष &c. See under तॄ.

तरक्षः, -क्षुः 1 A hyena; तरक्षुस्तु मृगादनः......तरक्षुकुल-सेवितान् Śiva. B. 20. 44. -2 A tiger; Mb. 13. 131. 10. (See com. of Nīlakaṇṭha.)

तरङ्गः [तॄ-अङ्गच्] 1 A wave; U. 3. 47; Bh. 1. 81; R. 13. 63; Ś. 3. 6. -2 A section or part of a work (as of the कथासरित्सागर). -3 A leap, jump, gallop, jumping motion (as of a horse). -4 Cloth or clothes. -5 Waving, moving to and fro. -Comp. -**मालिन्** *m.* the sea; P. R. 7. 9-10. -**वती** a river; कथमपि विनिपत्य संचरन्तः क्षतजतरङ्गवतीषु चिह्नमस्याः Vikr. 6. 72.

तरङ्गित *a.* [तरङ्गः संजातोऽस्य, तार॰ इतच्] 1 Wavy, tossing with waves; पीडा° Māl. 9. 11, -2 Overflowing. -3 Tremulous. -**तम्** Waving; अपाङ्गतरङ्गितानि बाणाः Gīt. 3.

तरङ्गिन् *a.* Wavy, undulating, unsteady. -**णी** A river; as in राजतरङ्गिणी; तरङ्गिणी वेणिरिवायता भुवः Śi. °नाथः, °भर्ता the sea; Vikr. 13. 53.

तरन्तः [तॄ-झच्] 1 The ocean. -2 A hard shower. -3 A frog. -4 A demon or Rākṣasa. -5 A devotee. -**ती** A boat.

तरल *a.* [तॄ-अलच्] 1 Trembling, waving, shaking, tremulous; तारापतिस्तरलविद्युदिवाभ्रवृन्दम् R. 13. 76; घन इव तरलबलाके Gīt. 5; Śi. 10. 40; U. 5. 11; Ś. 1. 25. -2 Fickle, unsteady, transient; वैरायितारस्तरलाः स्वयं मत्सरिणः परम् Śi. 2. 115; Amaru. 30. -3 Splendid, sparkling, glittering; तारावितानतरला इव यामवत्यः Ki. 8. 56. -4 Liquid. -5 Libidinous, wanton. -6 Hollow. -7 Extensive, wide. -**लः** 1 The central gem of a necklace; मुक्तामयोऽप्यतरलमध्यः Vās. 35; or हारांस्तारांस्तरलगुटिकान् (Malli. considers this as an interpolation in Meghadūta). -2 A necklace. -3 A level surface. -4 Bottom, depth. -5 A diamond. -6 Iron. -7 Thorn-apple. -**ला** 1 Rice-gruel. -2 Spirituous liquor. -3 A bee. -Comp. -**नयना, -लोचना** a woman with rolling or tremulous eyes. -**प्रतिबन्धम्** *a.* variety of necklace with a brilliant pearl in the centre; Kau. A. 2. 11.

तरलता, -त्वम् 1 unsteady activity; tremulousness. -2 Sparkle, glitter; कार्कश्यं स्तनयोर्दृशोस्तरलता Pt. 1. 190.

तरलयति Den. P. To cause to shake, to wave, move to and fro; Amaru. 87; चूडामण्डलबन्धनं तरलयत्याकूतजो वेपथुः U. 5. 35.

तरलायते Den. Ā. To tremble, shake, move to and fro.

तरलायितः A large wave, surf. -**तः, तम्** Fickleness.

तरलित *a.* Shaking, tremulous, undulating; °तुङ्गतरङ्ग Gīt. 11; °हारा 7.

तरवारिः A sword; परितः शिथिलोद्ग्रतरवारितडिल्लताः Śiva. B. 22. 39.

तरस् *a.* Ved. [तॄ-करणादौ असुन्] Quick, energetic. -*n.* 1 Speed, velocity. -2 Vigour, strength, energy; कैलासनाथं तरसा जिगीषुः R. 5. 28; 11. 77; Śi. 9. 72. -3 A bank, a place of crossing. -4 A float, raft; बृहस्पतिस्तर आपश्च गृध्रः Rv. 1. 190. 7. -5 A monkey. -6 A disease.

तरसम् Meat, flesh.

तरसानः A boat.

तरस्वत् *a.* 1 Quick, swift. -2 Sick. -3 Energetic, strong, powerful.

तरस्विन् *a.* (-**नी** *f.*) 1 Swift, quick. -2 Strong, powerful, courageous; mighty; ततः सुतुमुलं युद्धं गन्धर्वाणां तरस्विनाम् (बभूव) Mb. 3. 244. 22; निर्जितेषु तरसा तरस्विनां शत्रुषु प्रणतिरेव कीर्तये R. 11. 89; 16. 77. -*m.* 1 A courier, an express. -2 A hero. -3 Air, wind. -4 An epithet of Garuḍa.

तरान्धुः, तरालुः A large flat-bottomed boat.

तरिः, तरीषः &c. See under तॄ.

तरिता 1 The fore-finger. -2 Garlic, or hemp. -3 A form of Durgā. -Comp. -**धरण** (-**पूजा**) **यन्त्रम्** N. of a mystical diagram.

तरु *a.* [तॄ-उन् Uṇ. 1. 7] Protecting. -**रुः** 1 A tree; नवसंरोहणशिथिलस्तरुरिव सुकरः समुद्धर्तुम् M. 1. 8. -2 Ved. Velocity. -3 A wooden ladle for taking up Soma. -Comp. -**कूणिः** a kind of bird. -**कोटरम्** the hollow of a tree. -**खण्डः, -ण्डम्, -षण्डः, -ण्डम्** an assemblage or clump of trees. -**जीवनम्** the root of a tree. -**तलम्** the ground about the foot of a tree, foot of a tree. **तू(धू)लिका** A bat, flying fox (because it suspends itself from branches). -**नखः** a thorn. -**मण्डपः** a bower; अस्तीह प्रमदोद्याने तरुमण्डपमध्यगः। दृष्टप्रभावो वरदो देवदेवो विनायकः॥ Ks. 20. 55. -**मृगः** a monkey. -**राग** 1 a bud or blossom. -2 a young shoot, sprout. -**राजः** the Tāla tree. -**राजन्** *m.* 'the king